

1. ΜΑΓΕΥΤΙΚΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΗΝ ΠΕΥΚΟΦΥΤΗ ΛΕΣΒΟ

Μέσο: ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ_ENJOY

Ημ. Έκδοσης: . . .04/06/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .03/06/2023

Σελίδα: 4

Μαγευτικό οδοιπορικό στην πευκόφυτη Λέσβο

Ένα πλατανόφυλλο καταμεσής του **Αιγαίου** Πελάγους είναι η Λέσβος, όπως έγραφε και ο ποιητής Οδυσσεάς Ελύτης...

Αποστολή: Μαρία Ανδρέου

πό το αεροπλάνο βλέπεις την πλούσια βλάστηση και σου κόβεται η ανάσα. Δεν είναι τυχαίο που η Λέσβος των 83.000 κατοίκων θεωρείται το νησί του **Αιγαίου** με τη μεγαλύτερη

δασοκάλυψη από πεύκα, βελανιδιές, καστανιές και αποτελεί μια από τις πιο σημαντικές ελαιοπαραγωγικές περιοχές της χώρας. Ελιές, νεοκλασικά επιβλητικά σπίτια με μαρμαρίνες σκάλες, άρωμα από την αίγλη της Μικράς Ασίας και των χαμένων πατρίδων, αυτή είναι η εικόνα που αντικρίζει κανείς λίγα χιλιόμετρα από το αεροδρόμιο «Οδυσσεάς Ελύτης». Η Λέσβος, το τρίτο μεγαλύτερο ελληνικό νησί, μετά την Κρήτη και την Εύβοια, κυριαρχεί στο ανατολικό Αιγαίο, κοντά στα μικρασιατικά παράλια. Η φυσική της ομορφιά, η μυθική καταγωγή, η ιστορική διαδρομή και η πλούσια πολιτιστική παράδοση αποτελούν διακριτά στοιχεία της ταυτότητάς της. Η Λέσβος αναδύεται από τον χρόνο και τον τόπο στις λυρικές αφηγήσεις των ποιητών, των υμνωδών, από τον Αρίωνα, τον Αλκαίο, τη Σαπφώ, τον Μυριβήλη και τον Ελύτη, οι οποίοι μεταφέρουν τον ήλιο, τον άνεμο, την ανθρώπινη μοίρα, το μέλος, τη μουσική των Μουσών και την αιολική διάλεκτο και σκέψη. Η παράδοση σχετίζει ιστορικά την Λέσβο με την εγκατάσταση των Πελασγών και του βασιλιά Μάκαρα, που έδωσε για άνδρα της κόρης του Μήθυμνας (έτσι λέγεται ο σημερινός Μόλυβος) τον μαχητή Λέσβο. Εντυπωσιακοί γεώτοποι διαμορφώνουν ένα ανεπανάληπτο σκηνικό στο οποίο πρωταγωνιστεί το απολιθωμένο δάσος στη δυτική Λέσβο, ένα από τα ωραιότερα και σπανιότερα γεωμνημεία παγκοσμίως. Αυτά τα στοιχεία οδήγησαν στην αναγνώριση της Λέσβου ως Παγκόσμιου Γεω-

πάρκου της UNESCO. Με μια βόλτα καταλαβαίνεις ότι η Λέσβος πορεύεται στην Ιστορία με αγάπη και γνώση στις τέχνες και τις επιστήμες, και διδάσκει ομορφιά. Μετά τη φιλόξενη πρόσκληση της Περιφέρειας του **Βορείου Αιγαίου** και του περιφερειάρχη Κώστα Μουτζούρη, μια μεγάλη δημοσιογραφική αποστολή από την Πέμπτη 4 Μαΐου έως και την Κυριακή 7 Μαΐου γυρίσαμε το νησί του υπέρμαχου της δημοτικής γλώσσας Αργύρη Εφταλιώτη και γευτήκαμε σουγάνια (κρεμμυδοτολμάδες Λέσβου) αλλά και τα γλυκά της χαράς, τα λευκά σαν τις νύφες στους γάμους, αμυγδαλωτά στον Μεσότοπο, ακούσαμε σαντούρι στο Αναγνωστήριο της Αγιάσου, που φυλά πολιτιστικές Θερμοπύλες, μπήκαμε στον πλάτανο στον οποίο διέμενε ο ξακουστός λαϊκός ζωγράφος Θεόφιλος, είδαμε την κατάνυξη των πιστών στο Μοναστήρι του Ταξιάρχη στον Μανταμάδο, και το μεράκι των εργαζομένων στο ποτοποιείο ούζου στο Γλωμάρι, όπου μάθαμε πώς πίνεται σωστά το ούζο: πρώτα δύο δάχτυλα ούζο στο ποτήρι, μετά δροσερό νερό και ύστερα δύο παγάκια για να κρατήσει τη μυρωδιά του γλυκάνισου. Ο **περιφερειάρχης Βορείου Αιγαίου Κώστας Μουτζούρης** μόνο υπερήφανος μπορεί να αισθάνεται βλέποντας ένα νησί πλούσιο σε πρωτογενή παραγωγή (κτηνοτροφία, ελιές), γνωστό στα πέρατα του πλανήτη για το ούζο, το λάδι, τα τυριά του, τις σαρδέλες να έχει πετάξει από πάνω του όλο αυτό το δυσανάλογο βάρος που κράτησε στις πλάτες του με τις μεταναστευτικές ροές. Όπως μας είπε ο κ. Μουτζούρης, πάνω από 27.000 μετανάστες βρέθηκαν στη Λέσβο με την έναρξη του πολέμου στη Συρία, ενώ πλέον διαμένουν 1.500 μετανάστες, κυρίως οικονομικοί,

στις δομές του νησιού Μόρια και στον Καρά Τεπέ. Όσοι θα μείνουν στο νησί θα μορφωθούν και θα εργαστούν κοντά σε φιλόξενους Έλληνες και Ελληνίδες. Μαζί μας πάντα σ' αυτό το συναρπαστικό ταξιδιωτικό οδοιπορικό και η σύζυγος του περιφερειάρχη Δήμητρα Μουτζούρη, η οποία αγαπά τον τόπο με όλη της την καρδιά. Καταγορευμένοι από τις αμέτρητες ομορφιές της πολυπρόσωπης Λέσβου, με την αμέριστη βοήθεια και της διευθύντριας Τουρισμού της Περιφέρειας **Βορείου Αιγαίου** Αγγελικής Πολυτάκη, νιώσαμε ότι η Λέσβος μπορεί όλο τον χρόνο να γίνει ένας θρησκευτικός, γαστρονομικός, οικολογικός, περιπατητικός, αρχαιολογικός, θαλάσσιος, φεστιβαλικός, πολιτιστικός, ιαματικός τόπος τουρισμού αλλά και ένα δροσερό καταφύγιο για τις καλοκαιρινές διακοπές. Κοιτάζοντας το βαθύ μπλε, από την Επάνω Σκάλα στη Μυτιλήνη, φύγαμε με μια λέξη-ευχή στο κείλη: Καλή αντάμωση, Λέσβο!

ΜΑΝΤΑΜΑΔΟΣ

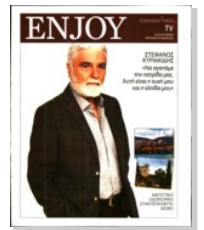
Τη δεύτερη Κυριακή μετά το Πάσχα, την Κυριακή των Μυροφόρων, γιορτάζει ο Ιερός Προσκυνηματικός Ναός των Παμμεγίστων Ταξιαρχών Μιχαήλ και Γαβριήλ στην περιοχή Μανταμάδος. Με το που μήκαμε στο προαύλιο της εκκλησίας είδαμε χιλιάδες γλάστρες με λουλούδια στην αυλή στη χάρη τους. Στη μεγάλη εικόνα του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, προστάτη του νησιού, λιβάνια, κεριά και λαμπάδες ήταν συνεχώς αναμμένα. Στο πίσω μέρος της αυλής προσκυνητές μέσα σε μεγάλα καζάνια και σε χαμηλή φωτιά μαγειρεύουν το εορταστικό κισκέκ (κρέας με κριθαράκι) για το πανηγύρι.

1. ΜΑΓΕΥΤΙΚΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΗΝ ΠΕΥΚΟΦΥΤΗ ΛΕΣΒΟ

Μέσο: ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ_ENJOY

Ημ. Έκδοσης: . . .04/06/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .03/06/2023

Σελίδα: 5

Ο Αρχάγγελος Μιχαήλ στον Μανταμάδο

Το Μοναστήρι του Ταξιάρχη στον Μανταμάδο

Ο κ. Στέλιος στον Μανταμάδο πλαθεί την πήλο με την αρχαία τεχνή

Κεραμικά στην περιοχή Μανταμάδος

■ «Αν δεις την ανάγλυφη εικόνα του Αρχαγγέλου Μιχαήλ και κοκκινίσει, τότε χάρηκε που σε είδε, γιατί έκανες το τάμα σου. Αν είναι σκοτεινό το πρόσωπό του, άργησες να τον επισκεφτείς και εκείνος συννέφιασε»

Ο γραφικός Μόλυβος

Ο Άγιος Νικόλαος στο Πλωμάρι

Η ανάγλυφη εικόνα του Αρχαγγέλου Μιχαήλ

Η ξεναγός μας Ειρήνη Νεράντζη μας λέει: «Αν δεις την ανάγλυφη εικόνα του Αρχαγγέλου Μιχαήλ και κοκκινίσει, τότε χάρηκε που σε είδε, γιατί έκανες το τάμα σου. Αν είναι σκοτεινό το πρόσωπό του, άργησες να τον επισκεφτείς και εκείνος συννέφιασε». Έτσι πιστεύουν στη Λέσβο. Μπορεί να ισχύουν οι εικασίες, μπορεί και όχι... Το δέος είναι μεγάλο όμως όταν βλέπεις τον Στρατηλάτη των Επτά Ταγμάτων Χερουβείμ και Σεραφεϊμ Αρχάγγελο Μιχαήλ. Η πίστη είναι μεγάλη όταν αντικρίζεις πιστούς να του πηγαινούν σιδερένια παπούτσια για τα πόδια του ως τάμα. Η κατάνυξη είναι επίσης μεγάλη όταν βλέπεις το παιδικό αθώο πρόσωπο του Αρχαγγέλου και τα μεγάλα του φτερά. Το βράδυ οι προσκυνητές τον ακούν να βγαίνει από την εκκλησία, ακούν τα πατήματά του και στο δάπεδο υπάρχουν και οι πατημασιές του. Τα προσκυνήματα καλύπτουν την ανάγκη της Ορθοδοξίας και των πιστών για φώτιση από τη χάρη των αγίων μας, και ελπίζω για αιώνια ζωή και Ανάσταση με τον Ιησού Χριστό. Ο Ταξιάρχης στον Μανταμάδο φέρει μια ενδιαφέρουσα διπλή παράδοση. Η εικόνα του είναι ένα ανάγλυφο, πρωτοβυζαντινό, που δίνει την εντύπωση νεκρικής μάσκας. Η δύναμη του Ταξιάρχη γεννήθηκε κατά την τοπική παράδοση από το αίμα σκοτωμένων μοναχών, που έσφαξαν Σαρακηνούς πειρατές. Λέγεται ότι γλίτωσε για να απαθανάτισε την εικόνα του μόνο ένα καλογεροπαιδί, το οποίο διασώθηκε στην οροφή της μονής και είδε τον Αρχάγγελο Μιχαήλ να τεμαχίζει από το κεφάλι μέχρι τα πόδια με τη ρομφαία του τους πειρατές. Είναι τόσο ισχυρή η δύναμη των Αγγέλων, του Στρατηγού των Χερουβείμ και Σεραφεϊμ, ώστε το χρονικό των θαυμάτων του Ταξιάρχη

κάνει τους πιστούς να συρρέουν από όλο τον κόσμο. Ηλικιωμένοι, με λαμπάδες στα χέρια, άρρωστοι, κυρίες που καθάριζαν τον ναό αφιλοκερδώς, τάματα από ακόντια ολυμπιονικών μέχρι σπαθιά στρατηγών και κοσμήματα, σε κάνουν να νιώθεις μια άλλη ενέργεια.

Ζωγραφιστά κεραμικά

Μετά το προσκύνημα στο μοναστήρι κεραστήκαμε λουκουμάδες με μέλι και κανέλα στο προαύλιο. Στην περιοχή του Μανταμάδου αγοράσαμε και ζωγραφιστά κεραμικά, αφού εκεί ο κ. Στέλιος διατηρεί ένα παραδοσιακό εργαστήριο κεραμικής, το οποίο, αξιοποιώντας τον ντόπιο πήλο, συνεχίζει μια πανάρχαια τέχνη 5.000 ετών. Μάλιστα εξακολουθεί να χρησιμοποιεί ανάλογους κλιβάνους για τη δημιουργία κεραμικών σκευών. Ο πηλός της Λέσβου δεν προέρχεται από ένα τυπικό ιζηματογενές πέτρωμα, αλλά από την εξαλλοίωση των ηφαιστειακών πετρωμάτων του μεγαλύτερου ηφαιστείου της Λέσβου.

ΜΟΛΥΒΟΣ

Ανοιξιάτικος Μόλυβος, με τα μοβ λουλούδια στους δρόμους του, τα σαλκίγια, να μοσοχυμίζουν και να παίρνουν και διεθνή φωτογραφικά βραβεία για την ομορφιά τους. Σαν πλάνο από ταινία του Αγγελόπουλου, λόγω της ανοιξιάτικης βροχής, ο βραχώδης Μόλυβος, που σχηματίστηκε από άνοδο ηφαιστειακού μάγματος, σε κάνει να τον χαζεύεις. Πρόκειται για έναν από τους ομορφότερους παραδοσιακούς και διατηρητέους οικισμούς όχι μόνο της Λέσβου αλλά και ολόκληρου του **Αιγαίου**. Το καλοδιατηρημένο κάστρο και τα ανηφορικά σοκάκια με τα αρχοντικά του σπύτια με τα ξύλινα μπαλκόνια είναι μόνο μερι-

κά από τα χαρακτηριστικά που καθηλώνουν τους επισκέπτες του. Η μοναδική θέα από το Αιγαίο καθώς βρίσκεστε μπροστά στην είσοδο του κάστρου, το γραφικό του λιμανάκι στην άκρη του οικισμού, τα μαγαζάκια με τις καλοστολισμένες βιτρίνες και οι μυρωδιές από τα εδέσματα που προσφέρουν οι ταβέρνες και τα ουζερί του έρχονται να συμπληρώσουν την εικόνα που θα κρατήσει κάποιος για πάντα μαζί του μόλις φύγει από τον Μόλυβο. Το δείπνο με τα θαλασσινά στην ταβέρνα Μαϊστράλι, αλλά θεσπέσιο. Προτού φτάσουμε στον Μόλυβο περιπλανηθήκαμε στη γραφική Πέτρα και στην Παναγία τη Γλυκοφιλούσα, η οποία χτίστηκε το 1742 πάνω σε ηφαιστειακό βράχο ύψους 40 μέτρων. Δίπλα στη θάλασσα βγάλαμε και μια αναμνηστική φωτογραφία με τον περιφερειάρχη **Βορείου Αιγαίου Κ. Μουτζούρη**, ο οποίος έχει κάνει σπουδαίο έργο σε όλα τα νησιά της αρμοδιότητάς του και είδαμε και τους σφικτούς εναγκαλισμούς των κατοίκων με τον άνθρωπο που κατάγεται από το Πλωμάρι.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ - ΠΛΩΜΑΡΙ

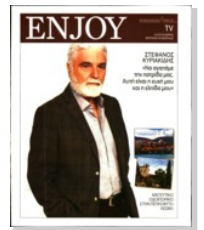
Χτισμένη σε επτά λόφους η Μυτιλήνη με τα νεοκλασικά αρχοντικά σπύτια μαγεύει μεμιάς τους επισκέπτες. Ξεχωρίζει ο τρούλος του Αγίου Θεράποντα, σήμα κατατεθέν της πόλης. Φτάσαμε το δειλινό στη Μυτιλήνη. Οι κάτοικοι της πόλης ετοιμάζονται για τη λιτανεία της εικόνας του Νεομάρτυρα Αγίου Θεοδώρου Βυζαντινού - υπάρχει και το θαυματουργό σκήνωμα του πολιούχου της πόλης που την έσωσε από την πανώλη και η ατμόσφαιρα είναι εορταστική. Στο βάθος του φούρου, το κάστρο και μέσα τα Λαδάδικα της Μυτιλήνης, παλιά συνοικία που έχει γίνει στέκι διασκέδασης των 4.000 φοιτητών του ▶

1. ΜΑΓΕΥΤΙΚΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΗΝ ΠΕΥΚΟΦΥΤΗ ΛΕΣΒΟ

Μέσο: ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ_ENJOY

Ημ. Έκδοσης: . . .04/06/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .03/06/2023

Σελίδα: 6

Η Αργυρώ Μπαρμπαρίγου στην Αγιάσο

Σαντούρι στα Ανογιάστρια Αγιάσου

Σ' αγαπώ γιατί είσαι ωραία με μελωδίες από την Αγιάσο

Αρμυρέλωτα Λέσβου από τον Γυνακείο Συνεταιρισμού Μεσοπόου

Βασιλόπιτα Αγιάσου

■ Η παραγωγή του ούζου ευνοήθηκε από το νερό και το κατάλληλο έδαφος, όπου παράγεται το εξαιρετικό γλυκάνισο στην περιοχή Λισβαρίου. Το ούζο στη Λέσβο έχει μια ιστορία 200 τουλάχιστον ετών

Η Παναγία στην Αγιάσο

Γευσιγνώση ούζου

Πανεπιστημίου Αιγαίου. Ο Οδυσσέας Ελύτης (1911-1996), ο οποίος καταγόταν από την πλευρά της μητέρας του από τη Μυτιλήνη, την αναφέρει συχνά στο ποιητικό του έργο. Ο Ελύτης -το πραγματικό του όνομα ήταν Οδυσσέας Αλεπουδέλης- μάλιστα έχει κάνει χαρακτηριστική μνεία στη Λέσβο στο ποίημά του «Άξιον Εστί»: «Μια φορά ακόμη, στα νερά της Γέρας, ν' ακουμπά τα δάχτυλα και τα πέντε να ανάβουσε χωριά, ο Παπάδος, ο Πλακάδος, ο Παλαιόκηπος, ο Σκόπελος και ο Μεσαργός, εξουσία και κλήρος της γενιάς μου». Δεν είναι τυχαίο που το Ελαιοτριβείο Βρανά κτίστηκε από τον παππού του Οδυσσέα Ελύτη στον Παπάδο της Γέρας με τη μακραίωνη ελαιοκομική παράδοση και τώρα λειτουργεί ως μουσείο. Στη Μυτιλήνη αξίζει να επισκεφτείς το Μουσείο Τεριάντ. Ο πανέξυπνος Λέσβιος και Παριζιάνος άρχοντας της τέχνης, φίλος πολλών διάσημων ονομάτων της ευρωπαϊκής τέχνης, από Πικάσο μέχρι Μatisse, ήταν αυτός που γνωρίζει τον λαϊκό ζωγράφο Θεόφιλο σε όλο τον κόσμο. Ο Μυτιληνιός Στρατής Ελευθεριάδης (Τεριάντ) συναντά τον Θεόφιλο στο νησί, στον τόπο καταγωγής του, τη Βαρειά Μυτιλήνης, με τη φουστανέλα του, αναγνωρίζει την αξία του έργου του και εγκαθιδρύει μουσείο για τον ζωγράφο των ηρώων. Πρωί πρωί φεύγουμε για το Πλωμάρι, για να μάθουμε την ιστορία του ούζου. Οι απαρχές της ιστορίας του ούζου φτάνουν μέχρι την αρχαιότητα. Ήταν γνωστό δε στην περίοδο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Κατά την οθωμανική περίοδο το ούζο ήταν διαδεδομένο στις περιοχές της σημερινής Τουρκίας και σε περιοχές της Μέσης Ανατολής.

Πατριδα του ούζου

Η Λέσβος και ιδιαίτερα η περιοχή του Πλωμαρίου θεωρείται η πατριδα του ούζου λόγω της μεγάλης πα-

ράδοσης στην παραγωγή του. Στη Λέσβο η παραγωγή του ούζου ευνοήθηκε από το νερό και το κατάλληλο έδαφος, όπου παράγεται το εξαιρετικό γλυκάνισο στην περιοχή Λισβαρίου. Το ούζο στη Λέσβο έχει μια ιστορία 200 τουλάχιστον ετών. Οι εξαγωγές του φημισμένου ελαιολάδου της Λέσβου προσφέρουν στο ούζο έτοιμες αγορές και στόλο καϊκιών στο Πλωμάρι, που το βοηθούν να γίνει γνωστό παντού. Σήμερα η παράδοση στην παραγωγή ούζου συνεχίζεται στη φημισμένη ποτοποιία Ισιδωρου Αρβανίτη, ην οποία επισκεφτήκαμε και γίναμε και... ουζογνώστες!

ΑΓΙΑΣΟΣ

Στους πρόποδες του ορεινού όγκου του βουνού Ολυμπος βρίσκεται το γραφικό πετρόκτιστο χωριό Αγιάσος. Κατά τη διαδρομή είδαμε τόσα μαύρα πρόβατα (είναι η ράτσα του νησιού), που τα λευκά πρόβατα είναι τα ιδιαίτερα και τα δυσεύρετα και έτσι αναρωτηθήκαμε σ' αυτήν τη γη ποια είναι η εξαίρεση και ποιός ο κανόνας...

Στο χωριό κυρίες μάς προϋπάντησαν με κούρες από καινάρια -μείγμα από βότανα του βουνού- αλλά και με φασκόμηλο, μέντα, τσάι με κανέλα και γαρίφαλο. Η γλυκύτατη ιδιοκτήτρια της ταβέρνας «Κατασμπός», η Στέλλα, από όταν πέθανε ο πατέρας της ο καλύτερος μάγειρας της περιοχής, κρατά μαζί με την αδερφή και τη μάνα της την κεντρική ταβέρνα της Αγιάσου. Για να μας υποδεχθεί έφτιαξε πτάρια τριεθνή (κεφτεδάκια με χοιρινό, αρνίσιο κιμά), ομελέτα με σφρινιές, γκιου-σλεμέδες (τηγανητά τυροπιτάκια), τηγανητά λουλούδια (με ανθότυρο), κολοκυθολούουδα (γεμιστά), πλατσέντα (παραλλαγή του μπακλαβά), λεμονάτο χοιρινό, γιδομακαρονάδα.

Η βασιλόπιτα Αγιάσου με τις 50 στρώσεις φύλλα

Η πρέσβειρα γαστρονομίας του βορείου Αιγαίου Αργυρώ Μπαρμπαρίγου, που ήταν μαζί μας σε όλη την αποστολή, συνδέεται ζωτανά με την εκπομπή «Πρωινό» του AN1 και παρουσιάζει όλα τα εδέσματα και κυρίως τη βασιλόπιτα Αγιάσου με τις 50 στρώσεις από φύλλα. Το γλυκό πλέον φτιάχνεται όλο το χρόνο από τις νοικοκυρές, αφού αρέσει πολύ. Γίνεται, όπως μας λένε, με γλυκιά και αλμυρή μυζήθρα, ζάχαρη, κανέλα και μπαχαρικά.

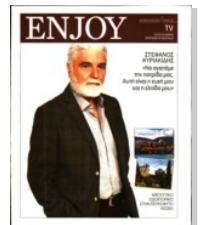
Οι νοικοκυρές κάνουν τρεις ώρες να τη φτιάξουν και πέντε ώρες να την ψησουν στον φούρνο σε χαμηλή θερμοκρασία, αλλά με αυτό το γλυκό χορταίνει όλη η οικογένεια για καιρό. Ανηφορίζοντας τα καλντερίμια της Αγιάσου κάνουμε μια στάση στο Αναγνωστήριο (1879) και ακούμε από παραδοσιακούς δασκάλους μουσικής και τον κ. Κώστα το «Σ' αγαπώ γιατί είσαι ωραία» σε μελωδία από σαντούρι. Τα γραφικά σοκάκια πάνε τα βήματά μας στην Εκ-

1. ΜΑΓΕΥΤΙΚΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΗΝ ΠΕΥΚΟΦΥΤΗ ΛΕΣΒΟ

Μέσο: ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ_ENJOY

Ημ. Έκδοσης: . . .04/06/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .03/06/2023

Σελίδα: 7

Η συντάκτρια Μαρία Ανδρέου σε παρατηρητήριο πουλιών στη Λέσβο

Τριακόσια πενήντα είδη πουλιών φιλοξενεί ο Κόλπος Καλλονής

© Φιλοξενούμενα ο περιφερειάρχης Βορείου Αιγαίου Κώστας Μουτζούρης και η σύζυγός του Δήμητρα

Παρατηρητές πελαργών και φλαμίνγκο στις Άλκυες Λέσβου

■ Η αποικία φλαμίνγκο στους υγροτόπους των αλυκών της Καλλονής είναι ονειρική. Τα φλαμίνγκο τρώνε μικρές γαρίδες, γι' αυτό και η κοιλίτσα τους γίνεται ροζ

Απολιθωμένοι κορμιά

Η γράφουσα στο Μουσείο στο Σίγρι για το απολιθωμένο δάσος

Ντολμαδάκια γιαλατζί

Λαδοτύρι Μυτιλήνης

κλησία της Κοίμησης της Θεοτόκου στην Αγιάσο, της Αγίας της Σιών (Ιερουσαλήμ). Ο ναός, που υπέστη τρεις καταστροφές, χτίστηκε πάνω σε μεσαιωνικές κτιριακές δομές, συνδεδεμένες με την εικονογραφική παράδοση της Βρεφοκρατούσας Παναγίας από την τεχνική της αιογραφίας του Ευαγγελιστή Λουκά. Με την Αργυρώ Μπαρμπαρίγου συνεχίζει το οδοιπορικό μας στον Μεσότοπο Λέσβου, όπου επισκεπτόμαστε τον πρώτο γυναικείο συνεταιρισμό στην Ελλάδα και βλέπουμε με τι μεράκι φτιάχνουν αμυγδαλωτά, μαρμελάδες, κουραμπιέδες, γλυκά του κουταλιού και τονώνουν οικονομικά την περιοχή τους. Το βράδυ γλείψαμε και τα δάχτυλά μας στη φάρμα «Η Εδέμ του Μπέη» τρώγοντας αγριογούρουνο στιφάδο, στο αγρόκτημα Γρηγοριάδη.

ΚΟΛΠΟΣ ΚΑΛΛΟΝΗΣ

Οι παράκτιοι υγροβιότοποι του Κόλπου Καλλονής ήταν για εμάς μια έκπληξη, καθώς δεν παρατηρούσαμε μόνο τα πουλιά αλλά και τους... bird watchers! Το φυσικό περιβάλλον της Λέσβου σχετίζεται με τη θεμελίωση των φυσικών επιστημών από τον Αριστοτέλη και τον Θεόφραστο. Ο Αριστοτέλης το 347 π.Χ. γοητεύτηκε από τη φύση και μελέτησε τα ζώα γύρω από τον Κόλπο της Καλλονής. Ο Θεόφραστος, μαθητής του Αριστοτέλη, ο οποίος θεωρείται ο θεμελιωτής της βοτανικής, της οικολογίας και της ορνιθολογίας, ήταν ο πρώτος που ασχολήθηκε με τα απολιθώματα, στα οποία αφιέρωσε το έργο του «Περί των λιθωμένων». Ο Κόλπος της Καλλονής και οι παράκτιοι υγροτόποι της Λέσβου είναι προστατευόμενος βιότοπος του Natura 2000 με επιφάνεια 147,8 τετρ. χλμ.

350 είδη πουλιών

Η περιοχή είναι σημαντική για την αναπαραγωγή και τη μετανάστευση πολλών ειδών της ορνιθοπανίδας: μαυροπελαργοί, φλαμίνγκο, σάϊνια, ποταμότρυγγες, αλκυόνες, κικίρι, πρασινοκέφαλες πάπιες, σαρσέλες, ασπρομετωπόχηνες, σταχτόχηνες. Συναντάμε στα παρατηρητήρια τον Βρετανό ορνιθολόγο βοτανολόγο Kelvin Pearce και μας λέει ότι έρχεται από το 1968 στη Λέσβο και έχει δει 350 είδη πουλιών, τα οποία τοσκάρει με το πανάκριβο τηλεσκόπιό του, μαγνητοφωνεί και ζωγραφίζει. Στη Σκάλα Καλλονής ο πρόεδρος των ξενοδόχων και ιδιοκτήτης του ξενοδοχείου «Πασιφή» Βασίλης Βογιατζής, ο οποίος και μας φιλοξενεί, μας μιλά για τους «Πουλάκηδες», όπως τους ονομάζει, Άγγλους, Ολλανδούς, Σκανδιναβούς τουρίστες, αυτούς τους ιδιαίτερους ταξιδιώτες από όλο τον κόσμο που αγαπούν πολύ τη Λέσβο και παρατηρούν από πουλιά, μέχρι κουνούπια, αλογόμυγες, αλλά και... ορχιδέες. Ο ίδιος λέει: «Η αποικία φλαμίνγκο στους υγροτόπους των αλυκών της Καλλονής είναι ονειρική. Τα φλαμίνγκο τρώνε μικρές γαρίδες, γι' αυτό και η κοιλίτσα τους γίνεται ροζ. Τα φλαμίνγκο διδάσκουν μια χορευτική αρμονία. Τα πουλιά φεύγουν από τη Βόρεια Αφρική, όπου ξεχειμωνιάζουν στη Σαχάρα, και μετά πετούν προς Φινλανδία, με στάση στη Λέσβο. Η διεθνής συνθήκη Ραμσάρ του 1975 για τους υγροβιότοπους προστατεύει το νησί μας. Τα μικρά πουλιά πετάνε μεμάς όλη τη Μεσόγειο Θάλασσα, τα μεγάλα πουλιά πρέπει να πηγαίνουν στερία στερία. Μερικά πουλιά ζουν και 100 χρόνια». Η ημέρα τελειώνει στο εστιατόριο «Διόνυσος», στη Σκάλα Καλλονής, και τρώμε ντολμαδάκια, χτένια, αλίπαστα, ρέγκα, σαρδέλα, τη λεγόμενη παπαλίνα, ή αλλιώς το ελληνικό σουσί!

ΣΙΓΡΙ - ΒΑΤΕΡΑ - ΕΡΕΣΟΣ

Πρώι πρώι αναχωρούμε για το Σίγρι. Το 1966 άρχισαν οι προσπάθειες για την προστασία του απολιθωμένου δάσους της Λέσβου, το οποίο αποτελεί ένα εκ των δύο μεγαλύτερων απολιθωμένων δασών στον κόσμο (το άλλο είναι στο εθνικό πάρκο απολιθωμένου δάσους στην Αριζόνα των ΗΠΑ). Οι κορμιοί δένδρων δάσους που έχουν πετρώσει από την έκρηξη ηφαιστείου εδώ και 20.000.000 χρόνια προκαλούν δέος. Η ευρύτερη περιοχή στην οποία βρίσκεται το απολιθωμένο δάσος της Λέσβου, έκτασης 150.000 στρεμμάτων, απέκτησε το καθεστώς διατηρητέου μνημείου με προεδρικό διάταγμα που εκδόθηκε στις 19 Σεπτεμβρίου 1985. Από το 2000 το απολιθωμένο δάσος Λέσβου εντάχθηκε στο Παγκόσμιο Δίκτυο Γεωπάρκων της UNESCO. Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους ιδρύθηκε το 1994 με στόχο τη διάσωση, προστασία και ανάδειξη των απολιθωμάτων που συγκροτούν το απολιθωμένο δάσος της Λέσβου. Στάση στα παραθαλάσσια Βατερά, που έχουν δοκιμαστεί από τον σεισμό και τη φωτιά, αλλά συνεχίζουν να μάχονται. Ατού τους, η μεγάλη παραλία και η ωραία θάλασσα. Λουκούλλιο φαγητό με ψάρια σε ταβέρνα της περιοχής. Δεν είναι τυχαίο που ο Ρωμαίος στρατηγός Λούκουλλος έζησε στην Λέσβο και έγινε γνωστός για τα λουκούλλια γεύματά του με τη μεγάλη ποικιλία. Το «αντίο» το λέμε από την Ερεσό, την πόλη της λυρικής ποιήτριας Σαφούς, της 10ης Μούσας κατά τον Πλάτωνα. Η Σκάλα Ερεσού προσελκύει ομοφυλόφιλες γυναίκες από όλο τον κόσμο που έρχονται εδώ για διακοπές τα καλοκαίρια, ενώ τον Σεπτέμβριο το Φεστιβάλ Γυναικών της Ερεσού αποτελεί σημαντική εκδήλωση για την ελευθερία και την ερωτική αυτοδιάθεση.